

O innowacji.

Transkrypcja nagrania inspiratorium dla nauczyciela.

Karolina Kozak: Przedstawiamy Wam Kurs na relacje.

Piotr Sienkiewicz: W tym podcaście opowiemy Wam, czym jest ta innowacja edukacyjna.

Karolina Kozak: Porozmawiamy o tym, jak wiele funkcji pełni wychowawca

Piotr Sienkiewicz: I zastanowimy się, które z nich są szczególnie ważne.

Karolina Kozak: Zapraszamy do wysłuchania Karolina Kozak

Piotr Sienkiewicz: i Piotr Sienkiewicz.

Innowacja „Kurs na relacje” powstała w ramach projektu POPOJUTRZE 2.0 – KSZTAŁCENIE i jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Karolina Kozak: Ostatnio widziałam w Internecie grafikę przedstawiającą wychowawcę. Według niej jest on: policjantem pilnującym przestrzegania zasad; pielęgniarką udzielającą pierwszej pomocy, sędzią rozstrzygającym spory, biurem podróży organizującym wycieczki, ale też terapeutą dla dzieci i ich rodziców.

Piotr Sienkiewicz: Myślę, że w szczególności ta ostatnia rola staje się we współczesnych czasach coraz bardziej istotna. Czy tego chcemy, czy nie, będziemy stawać w sytuacjach wymagających od nas - nauczycieli wychowawców - wsparcia emocjonalnego, psychologicznego, ale też pedagogicznego.

Karolina Kozak: Dla rodziców i uczniów jesteśmy trochę jak lekarz pierwszego kontaktu. To naturalne, że to do nas jako wychowawców przychodzą z trudnościami związanymi z wychowywaniem. Albo że to my jako pierwsi sygnalizujemy, że takie trudności się pojawiają.

Piotr Sienkiewicz: Tylko, że pełniąc wszystkie te funkcje wymienione na początku i jeszcze ucząc swojego przedmiotu, trudno znaleźć czas na przemyślane wychowywanie, rozwijanie kompetencji miękkich uczniów. Nie mówiąc już o pracy z rodzicami, czyli przekazywaniu im wiedzy i umiejętności wychowawczych.

Karolina Kozak: I ta część, czyli współpraca z rodzicami, powoduje u nauczycieli najwięcej stresu. Nie wiem, czy to z powodu takiego nastawienia mamy na rynku mnóstwo szkoleń i publikacji z tytułem: Jak współpracować z rodzicem: trudnym, roszczeniowym, agresywnym, czy dlatego, że jest tak dużo szkoleń i publikacji o takich tytułach, to pojawia się stres u nauczycieli...

Piotr Sienkiewicz: Na wiele z postaw rodziców nie mamy wpływu. Wynikają z różnych doświadczeń, cech charakteru, sytuacji życiowych rodziców. Ale nie zmienia to faktu, że dla sporej części rodziców, a już na pewno znaczącej uczniów jesteśmy osobami ważnymi, z których głosem się liczą i często chcą go słuchać. Oczywiście takim zaufaniem jesteśmy zwykle obdarzeni na początku naszej znajomości. A każde następne doświadczenie uczniów i rodziców będzie je albo wzmacniało, albo osłabiało.

Karolina Kozak: Dlatego warto od samego momentu przejścia klasy dbać o budowanie relacji. Najlepiej w oparciu o swoją wiedzę, umiejętności, wyznawane wartości, sposób komunikowania z otoczeniem, osobowość. Otwartość i chęć wysłuchania drugiej strony, szacunek dla innych ludzi, ale też komunikowanie własnych działań, poglądów, w szczególności poparte wiedzą, a nie własnym widzimisię jest skutecznym sposobem budowania współpracy opartej na obopólnym szacunku. To daje duże poczucie bezpieczeństwa rodzicom i uczniom. A to z kolei buduje autorytet nauczyciela.

Piotr Sienkiewicz: I jest trudne i wymagające. Często od nauczycieli słyszę, że nikt ich nie uczył bycia wychowawcą. Większość kończyła określony kierunek studiów przedmiotowych. A tymczasem większość nauczycieli jest mianowana, a reszta dąży do tego. A przecież podczas nadawania stopnia nauczyciela mianowanego nauczyciel składa ślubowanie: „Ślubuję rzetelnie pełnić mą powinność nauczyciela wychowawcy i opiekuna młodzieży, dążyć do pełni rozwoju osobowości ucznia i własnej, kształcić i wychowywać młode pokolenie w duchu umiłowania Ojczyzny, tradycji narodowych, poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.”

Karolina Kozak: Czyli z założenia każdy jest nauczycielem wychowawcą, i każdy dąży do rozwoju ucznia i siebie.

Piotr Sienkiewicz: Trzeba zatem wychowywać, uczyć i uczyć się.

Karolina Kozak: A że współcześni pedagogzy są zgodni, że edukacja to relacja, to warto właśnie w tym doskonalić swój warsztat pracy, kompetencje uczniów i rodziców. Tym bardziej, że nie jest to puste hasło. John Hattie, nowozelandzki pedagog i naukowiec przeprowadził metaanalizę różnych badań, na łącznej grupie ponad 200 milionów osób. Na tej podstawie wyłonił kilkaset czynników wpływających na efekty edukacyjne. I ciekawe rzeczy z nich wynikają.

Piotr Sienkiewicz: Że na przykład relacje uczeń - nauczyciel, zaangażowanie rodziców, przekazywanie informacji zwrotnych czy wyznaczanie ambitnych celów, to jedne z czynników istotnie wpływających na uczenie się. W przeciwieństwie do tak powszechnie stosowanych prac domowych, zajęć pozalekcyjnych czy nawet indywidualizacji nauczania.

Karolina Kozak: A pozostawianie ucznia na kolejny rok w tej samej klasie raczej pogarsza jego wyniki edukacyjne niż polepsza. Ale ja bym chciała, żeby jak najszerzej dotarła informacja, że budowanie relacji z uczniami i rodzicami wpływa wymiennie i jednoznacznie pozytywnie na wyniki dydaktyczne. To ważne dla wszystkich, a chyba szczególnie tych, którzy zwracają uwagę na konkretny efekt edukacyjny. Dla mnie równie ważne jest to, że sprzyja rozwojowi psychospołecznemu. Te relacje to świadomość wyznawanych w danej społeczności wartości, to umiejętność i chęć wzajemnego doceniania się, prowadzenie rozmów służących omówieniu ważnych dla nas spraw, to wreszcie planowanie tego, co chcemy wspólnie zrobić i wytrwałe dążenie do tego.

Piotr Sienkiewicz: I właśnie o tym jest program Kurs na relacje, do skorzystania z którego zachęamy wszystkich nauczycieli, a zwłaszcza początkujących wychowawców. To spójny, jednocześnie dość elastyczny program umożliwiający prowadzenie zajęć z wychowawcą i zebrań z rodzicami. Kurs porusza tematy z pozoru proste, wierzymy jednak, że to właśnie w nich tkwi potężna moc wychowawstwa. Rozmowa o wartościach, docenianie, omawianie sukcesów i porażek, planowanie i wytrwałość to tematy często pomijane w szkole, a umiejętności te są bardzo przydatne w życiu. Tym kursem chcemy zainspirować do tego, jak rozmawiając o rzeczach ważnych równocześnie budować pewne postawy i dbać o relacje.

Karolina Kozak: Kurs na relacje zbudowany jest w oparciu o cykl Kolba, czyli metodę uczenia i uczenia się. Najpierw przyglądasz się sytuacji, w jakiś sposób doświadczasz jej - temu służą opisane studia przypadków. Następnie zastanawiasz się, jak dany przypadek czy opisana sytuacja mają się do Ciebie, do twojej dotychczasowej wiedzy, umiejętności, nastawienia. Trzecim etapem jest zdobycie wiedzy. W Kursie na relacje to materiały wzbogacone nagraniami, inspiratoriami dla nauczyciela oraz rodzica. Na koniec masz do swojej dyspozycji gotowe scenariusze godzin wychowawczych i zebrań z rodzicami. Z ich wykorzystaniem możesz przenieść swoją dotychczasową albo nową wiedzę do doświadczenia uczniów oraz rodziców. Czyli w praktyce zacząć stwarzać warunki do budowania swojej relacji z uczniami, z ich rodzicami oraz pomiędzy uczniami i rodzicami. Rodzice i uczniowie dostają wspólne zadanie do wykonania, np. opisanie lub zrobienie zdjęcia obrazującego wartości w ich rodzinie, czy też np. wspólne docenienie się.

Piotr Sienkiewicz: Modułów jest pięć. Nie musisz realizować wszystkich. Każdy moduł możesz zrealizować niezależnie od pozostałych, jednocześnie wszystkie razem tworzą spójną całość, bo treści kolejnych modułów zająbiają się, pozwalając przeprowadzić cykl logicznie powiązanych aktywności.

Karolina Kozak: Tematy modułów wybraliśmy w oparciu o rozmowy z wieloma wychowawcami oraz nasze doświadczenia. Zależało nam na tym, aby były uniwersalne, naprawdę ważne i przydatne. Ale też realne do wprowadzenia w typowo szkolnych warunkach.

Piotr Sienkiewicz: Zapraszamy Cię do poznania i zrealizowania modułów o tytułach:

Wartości, czyli o ukrytych motywach naszego działania.

Docenienie, czyli budowanie fundamentu adekwatnego poczucia własnej wartości.

Omówienie, czyli świętowanie sukcesów i analizowanie porażek.

Planowanie, czyli wyznaczanie celów i skuteczne dążenie do nich.

Wytrwałość, czyli życie jako maraton, a nie sprint.

Karolina Kozak: Wierzmy, że Kurs na relacje pozwoli z jednej strony wzmocnić Twój autorytet nauczyciela - wychowawcy, z drugiej strony da narzędzia lub zainspiruje do tego, jak szkoła i dom mogą kształtować postawy młodzieży.

Piotr Sienkiewicz: Mamy nadzieję, że nasza publikacja zainspiruje Cię do przeprowadzenia czy to całego cyklu zajęć, czy to wybranych przez Ciebie fragmentów i przełoży się z jednej strony na zbudowanie przez Ciebie lepszych relacji z rodzicami oraz uczniami, a z drugiej spowoduje poprawienie relacji w rodzinach Twoich uczniów.

Karolina Kozak: Bo Kurs na relacje to tak naprawdę kurs na poprawę atmosfery oraz jakości komunikacji - zarówno w szkole, jak i w rodzinie - czego życzymy i Tobie, i nam wszystkim z całego serca.

Piotr Sienkiewicz: Dlatego zachęcamy Cię do wysłuchania kolejnych podcastów, poświęconych poszczególnym modułom: wytrwałości, docenianiu, omawianiu, planowaniu i wytrwałości.

Karolina Kozak: Do usłyszenia!